

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

Кузьменко Катерина Михайлівна

УДК 339.165.4:656.61043.86(043.5)

ДИСЕРТАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
МОРСЬКОЇ ТОРГІВЛІ

Спеціальність 073 - «Менеджмент»

Галузь знань 07 - «Управління та адміністрування»

Подається на здобуття наукового ступеня
доктор філософії

Дисертація містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів
мають посилання на відповідне джерело:

Кузьменко К.М.

Науковий керівник: Примачова Наталія Миколаївна,
кандидат економічних наук, доцент

Одеса - 2023

АНОТАЦІЯ

Кузьменко К. М. Управління розвитком інтеграційних процесів морської торгівлі. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 – Менеджмент, (галузь знань 07 – Управління та адміністрування). – Національний університет Одеська морська академія, Одеса, 2023.

Дослідження присвячене подальшому розвитку теоретико-методичного забезпечення і розробленню науково-практичних рекомендацій щодо управління розвитком інтеграційних процесів морської торгівлі.

На основі дослідження поглядів науковців і практиків на сутність поняття «інтеграційних процесів» обґрунтовано необхідність виокремлення тлумачення з урахуванням специфіки морської торгівлі як сукупності послідовних дій щодо становлення нової цілісності в результаті об'єднання вже існуючих систем – елементів міжнародної торгівлі товарами, доставка яких здійснюється з використанням морського транспорту. Виділено особливі форми інтеграції на різних рівнях та у різних секторах морської галузі, що базуються на дотриманні вимог до реалізації інтеграційних стратегій діяльності підприємств морського транспорту. На глобальному рівні до інтеграційних процесів належать усі форми співпраці країн та їх транспортних систем задля ефективного поділу праці, на внутрішньосистемному - альянси морських перевізників у судноплавстві, відносини концесії у портовому бізнесі, фрахтування суден у шіппінговій діяльності, участь у мультимодальних транспортуваннях та перевезення міжнародними транспортними коридорами.

Сформовано теоретичні положення щодо критеріїв забезпечення стійкості інтеграційних процесів морської торгівлі, що містять перелік показників оцінки рівня забезпечення стійкості, виокремлено сутність

кожного з критеріїв. Деталізована система зовнішніх та внутрішніх чинників, що мають вплив на стійкість інтеграційних процесів. Наведено проблеми, що стримують впровадження інтеграційних процесів морської торгівлі та включають в себе зношування технічного потенціалу з подальшою втратою функціонального призначення транспортного потенціалу, нерівномірність і нестійкість економічного зростання в окремих національних або інтегрованих підсистемах, складність проблем формування та реалізації стратегії конкурентоспроможного позиціонування флоту на ринку транспортних послуг щодо збереження адекватності стану стосовно параметрів фрахтового ринку, бар'єри зовнішнього середовища та інституційні обмеження міжнародного права, недостатність державного регулювання та підтримки реалізації інтеграційних процесів у діяльність підприємств морського транспортного комплексу.

На основі комплексного аналізу показників світової морської торгівлі та судноплавства, а також оцінки поточного стану та особливостей зміни виробничо-економічної бази, яка формує вантажопотоки, визначені особливості формування параметрів і напрямків розвитку світової морської торгівлі. Детально досліджений поточний стан і виявлені проблеми адекватного розвитку морегосподарського комплексу України відносно її реальних потреб в участі у інтеграційних процесах різних форм.

У дисертації запропоновано методичні основи щодо забезпечення конкурентної стійкості національного морського транспортного комплексу задля можливості подальшої реалізації інтеграційних процесів та оцінювання інтеграційної стабільності у досягненні транспортної незалежності України, що містить в собі модель управління розвитком інтеграційних процесів морської торгівлі, у якій представлені вимоги до формування інтеграційних процесів та обрання доцільних параметрів функціонування підприємств морського транспорту.

Удосконалено науково-методичне забезпечення з управління інтеграційними процесами морської торгівлі, що охоплює параметри, методи

та інструментарій управління інтеграційними процесами підприємств морегосподарського комплексу на мікроекономічному на макроекономічному рівнях. Ефективність управління інтеграційними процесами визначається якісним поєднанням морської транспортної політики держави та безпосередньо менеджментом підприємств морського транспорту. Менеджмент транспортних підприємств зводиться до коректного вибору техніко-економічних параметрів функціональної діяльності підприємств, досягнення інноваційного статусу діяльності та реалізації інвестиційної політики забезпечення реалізації інтеграційних процесів. Морська транспортна політика держави ж має бути направлена на забезпечення адекватного стану морської торгівлі та стійкої позиції в сегментах спеціалізації України в міжнародному поділі праці. Розроблено систему завдань, що вирішуються на різних рівнях, задля ефективного впровадження інтеграційних процесів морської торгівлі. Виділено критерії системної конкурентоздатності для подальшої можливості впровадження інтеграційних процесів у діяльність підприємств морегосподарського комплексу, серед яких особливе місце посідають збалансованість цін (тарифних ставок), якість доставки товару і надійність технологічного процесу.

Подальшого розвитку набули методичні положення прийняття управлінських рішень в системі управління розвитком інтеграційних процесів на основі використання запропонованого інструментарію та форм оптимізації інтеграційних процесів у відповідності з теорією ефективного позиціонування підприємств морського транспорту і логікою прийняття рішень в системі невизначеності ризиків. Розроблені методологічні положення до мінімізації усіх форм ризиків морської галузі задля подальшого впровадження інтеграційних процесів. Запропоновано інструментарій оптимізації з адаптацією до ризиків у морській торгівлі задля подальшого впровадження інтеграційних процесів.

Таким чином, у дисертації розроблений авторський підхід до формування методичних положень управління розвитком інтеграційних

процесів морської торгівлі, який передбачає використання єдиних економіко-правових підходів і досконалої організації господарської та інвестиційної діяльності окремих підприємств морського комплексу задля забезпечення реалізації інтеграційних процесів.

Практичне значення отриманих результатів полягає в обґрунтуванні методичного підходу до визначення принципу збалансованої системи показників для оптимального прийняття рішень та обґрунтування конкурентної стійкості підприємств національного морського транспортного комплексу, що передбачає реалізацію інтеграційних процесів морської торгівлі. Методика прийняття управлінських рішень в системі розвитку розроблена у відповідності з теорією ефективного позиціонування і логікою прийняття рішень в системі невизначеності ризиків морської торгівлі, такий підхід сприяє оптимізації функціонування галузі в цілому та прийняттю рішень, які відповідають сучасним вимогам світової морської торгівлі.

Ключові слова: *інтеграція, морська галузь, морський торговельний порт, морська торгівля, морський транспорт, ефективність, критерії, сталий розвиток, судноплавство, менеджмент, судноплавні компанії, методи управління, морські перевезення, торговельне мореплавство, морегосподарський комплекс, транспортна політика*

ABSTRACT

Kuzmenko K. M. Development Management of Maritime Trade Integration Processes. – Qualifying scientific work as a manuscript.

Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in specialty 073 – Management, (field of knowledge 07 – Management and administration). National University Odessa Maritime Academy, Odesa, 2023.

The study is dedicated to the further development of theoretical and methodological support and scientific and practical recommendations for maritime trade integration processes development management.

On the basis of the scientists and practitioners' views study on the essence of the concept of "integration processes", the need to separate the interpretation taking into account the maritime trade specifics as a set of consecutive actions towards the new integrity formation as a result of the unification of already existing systems – elements of international trade in goods, the delivery of which is carried out by maritime transport, is justified. Special forms of integration at different levels and in different sectors of the maritime industry, which are based on compliance with the maritime transport enterprises integration strategies implementation requirements, are highlighted. At the global level, integration processes include all forms of cooperation between countries and their transport systems for the effective division of labor, at the intra-system level there are alliances of sea carriers in shipping, concession relations in port business, vessel chartering in shipping management, participation in multimodal transportation and transportation via international transport corridors.

Theoretical provisions regarding the criteria for ensuring the maritime trade integration processes stability are formed, containing a list of indicators for assessing the level of ensuring stability, and the essence of each of the criteria is highlighted. The system of the external and internal factors, which affect the integration processes stability, is detailed. The problems which limit the implementation of

maritime trade integration processes are presented. They include the wear and tear of the technical potential with the subsequent loss of the transport potential functional purpose, the unevenness and instability of economic growth in individual national or integrated subsystems, the problems complexity of the formation and implementation of the strategy for competitive positioning of the fleet in the transport services market regarding the preservation of the adequacy of the condition in relation to the freight market parameters, the barriers of the external environment and the institutional limitations of international law, the insufficiency of state regulation and support for the integration processes implementation in the maritime transport complex enterprises activities.

On the world maritime trade and shipping indicators comprehensive analysis basis, as well as based on the assessment of the current condition and features of changes in the production and economic base that forms cargo flows, the formation features of world maritime trade development parameters and directions are determined. The current condition and problems of the adequate development of the maritime transport complex of Ukraine in relation to its real needs for participation in integration processes of various forms have been investigated in detail.

The dissertation offers methodological foundations for ensuring the national maritime transport complex competitive stability for the possibility of further integration processes implementation and evaluation of integration stability in achieving transport independence of Ukraine. The management model for the maritime trade integration processes development is developed. It presents the requirements for the integration processes formation and the selection of appropriate parameters for the functioning of maritime transport enterprises.

The scientific and methodological support for the maritime trade integration processes management is improved, covering the parameters, methods and tools for the integration processes management of the maritime transport complex enterprises at the microeconomic and macroeconomic levels. The integration processes management effectiveness is determined by a qualitative combination of the maritime transport policy of the state and directly by the maritime transport

enterprises management. The transport enterprises management is erected to the correct selection of technical and economic parameters of the enterprises functional activity, the achievement of the innovative status of activity and the implementation of an investment policy to ensure the integration processes development. The maritime transport policy of the state should be aimed at ensuring an adequate condition of maritime trade and a stable position in Ukraine's specialization segments in the international division of labor. A system of tasks to be solved at different levels is developed for the effective implementation of maritime trade integration processes. The systemic competitiveness criteria are highlighted for the further possibility of integration processes implementation in the maritime transport complex enterprises activities, among which the balance of prices (tariff rates), the quality of product delivery and the reliability of the technological process occupy a special place.

Methodical provisions for making managerial decisions in the integration processes development management system are further developed based on the use of the proposed tools and integration processes optimization forms in accordance with the theory of effective positioning of maritime transport enterprises and the logic of decision-making in the system of risk uncertainty. Methodological provisions are developed to minimize all forms of risks in the field of maritime trade for the integration processes further implementation. An optimization tools with adaptation to risks in maritime trade are proposed for the further implementation of integration processes.

Thus, the dissertation developed an author's approach to the formation of methodological provisions for the maritime trade integration processes development, which involves the use of unified economic and legal approaches and perfect organization of economic and investment activities of individual enterprises of the maritime complex in order to ensure the implementation of integration processes.

The practical significance of the obtained results lies in the substantiation of a methodical approach to determining the principle of a balanced system of

indicators for optimal decision-making and substantiation of the competitive stability of enterprises of the national maritime transport complex, which involves the implementation of maritime trade integration processes. The management decision-making method in the development system is designed in accordance with the theory of effective positioning and the logic of decision-making in the system of uncertainty of maritime trade risks, this approach contributes to optimizing the functioning of the industry as a whole and making decisions that meet the modern requirements of global maritime trade.

Key words: *integration, maritime industry, maritime trade port, maritime trade, maritime transport, efficiency, criteria, sustainable development, shipping, management, shipping companies, management methods, maritime transportation, merchant shipping, maritime complex, transport policy*

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Примачов М.Т., Кузьменко К.М. Проблеми управління стійкістю глобального ринку морської торгівлі. Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. 2019. Вип. 2(67), С. 16-27. DOI: <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2019-2-16-27> [Міжнародні наукометричні бази: Index Copernicus, Google Scholar].
2. Кузьменко К. М. Основні аспекти розвитку транспортного комплексу України за критеріями інтеграції. *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*. 2021. Вип. 1(74). С. 52-64. DOI: <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2021-1-52-64> [Міжнародні наукометричні бази: Index Copernicus, Google Scholar].
3. Кузьменко К.М. Особливості прийняття економічних рішень в інтеграційних процесах транспортних комплексів. *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*. 2021. Вип. 76. С 18-28. DOI: <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2021-3-17-28> [Міжнародні наукометричні бази: Index Copernicus, Google Scholar].
4. Кузьменко К. М. Механізм оптимізації інвестиційної активності в системі інтеграційних технологій морського транспорту. *Економіка і регіон*. 2022. Вип. 2(85)С. 47-52. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2022.2\(85\).2631](https://doi.org/10.26906/EiR.2022.2(85).2631) [Міжнародні наукометричні бази: Index Copernicus, Google Scholar].
5. Кузьменко К.М. Мультиmodalьні перевезення як одна з форм інтеграційних процесів на ринку транспортних послуг. *Причорноморські економічні студії*. №81, 2023. Вип. 81. С. 58-62. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.81-10> [Міжнародні наукометричні бази: Index Copernicus, Google Scholar].
6. Кузьменко К.М. Управління розвитком компонентів морського кластеру на шляху до налагодження інтеграційних процесів транспортної системи країни. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2023. Вип. 3(92).

C. 34-38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2023-3-5> [Міжнародні наукометричні бази: Index Copernicus, Google Scholar].

7. Kuzmenko K. Conditions and possibilities of integration projects implementation in the transport system of Ukraine. *Scientific innovations and advanced technologies*. 2023. V. 13 (27). P. 15-23. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-13\(27\)-15-23](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-13(27)-15-23) [Міжнародні наукометричні бази: Index Copernicus, Google Scholar].

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

8. Prymachova Nataliia, Kuzmenko Kateryna. Integration Strategies Features in the Global Maritime Market. *Interaction of society and science: prospects and problems*: materials XXII International Scientific and Practical Conference, April 20-23, London, England, 2021. 225 p.

9. Примачов М. Т., Кузьменко К. М. Підходи щодо інтеграційних процесів на ринку морської торгівлі. *Проблеми і перспективи розвитку транспорту*: матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених, 22 квітня 2021 року ОНМУ. Одеса, 2021. С. 63-65.

10. Кузьменко К. М. Особливості сучасних інтеграційних процесів у глобальному торговельному судноплавстві. *Морське право та менеджмент: еволюція та сучасні виклики*: матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конф. Молодих науковців та студентів, 22 квітня 2021 року НУ «ОМА». Одеса, 2021.

11. Кузьменко К. М. Інтеграційні аспекти розвитку транспортного комплексу України. *Морське право та менеджмент: еволюція та сучасні виклики*: матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. Молодих науковців та студентів, 1-2 грудня 2022 року НУ «ОМА». Одеса, 2022.

12. Kateryna Kuzmenko. Стратегічні рішення щодо поживлення інтеграційних процесів транспортного комплексу України в умовах війни. *Priority directions of science development*: materials V International Scientific and Practical Conference, February 06 – 08, Hamburg, Germany, 2023. 139 p.

ЗМІСТ

ВСТУП	13
РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ МОРСЬКОЇ ТОРГІВЛІ.....	22
1.1.Теоретичні засади щодо прийняття управлінських рішень у системі інтеграційних процесів морської торгівлі	22
1.2.Особливості формування інтеграційних процесів морської торгівлі	44
1.3.Систематизація критеріїв щодо забезпечення стійкості інтеграційних процесів морської торгівлі	62
Висновки до розділу 1	79
РОЗДІЛ 2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТНОГО РИНКУ	81
2.1. Параметри і особливості розвитку світової морської торгівлі на основі судноплавства	81
2.2. Принципи і напрями інтеграційних процесів морської торгівлі ..	103
2.3. Сучасний стан морегосподарського комплексу України	124
Висновки до розділу 2	139
РОЗДІЛ 3. УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ В ГЛОБАЛЬНІЙ СИСТЕМІ МОРСЬКОЇ ТОРГІВЛІ	141
3.1. Параметри управління інтеграційними процесами підприємств морського транспортного комплексу.....	141
3.2. Методи управління інтеграційними процесами у системі критеріального забезпечення транспортної незалежності України.....	160
3.3. Обґрунтування інструментарію оптимізації інтеграційних процесів з адаптацією до ризиків у морській торгівлі	177
Висновки до розділу 3	190
ВИСНОВКИ.....	192
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	195

ВСТУП

Актуальність дослідження. У сучасному світі в умовах глобалізації інтеграційні процеси мають місце у майже всіх господарських сферах держав. Взаємозв'язок та взаємодія між Україною та іншими провідними державами в процесі реалізації перевезень вантажів та включення території нашої країни до міжнародних маршрутів відіграють важливе значення для стимулювання економіки та надходжень у бюджет, збільшення кількості робочих місць, підвищення зайнятості саме українських підприємств у організації та обслуговуванні перевізного процесу, авторитету країни на світовій арені.

Морська торгівля посилює своє значення в системі інтеграційних зв'язків за допомоги фактору стійкості позиціонування національної економіки в стратегії її ефективної участі в міжнародному поділі праці. Торговельне мореплавство як складова морської торгівлі відображає відносну стабільність функціональної діяльності, застосування капітальних активів і використання людського капіталу в аспекті інтеграційних процесів.

Однак однією з найбільш складних проблем управління ефективністю функціонування національного морського транспорту в основних секторах морської торгівлі є те, що фрахтовий ринок функціонує за специфічними законами, а також є нестабільним. Тому важливого значення набуває механізм управління розвитком інтеграційних процесів морської торгівлі з урахуванням макроекономічних і мікроекономічних завдань, незважаючи на реальні параметри економічного стану.

Принципова значимість і багатофункціональність впливу морегосподарського комплексу на його положення як в глобальній економіці, так і в структуризації національного виробничого комплексу зумовлює інвестиційні, господарські й інтеграційні завдання задля надійного розвитку. Морська торгівля з позиції економічної теорії ринків може розглядатися як

загальносистемний блок, що визначає напрямки сукупних попиту і пропозиції принципово важливих видів товарів.

В системі менеджменту торговельного судноплавства та інвестиційної діяльності за критеріями ефективності розвитку центральне місце займає судноплавна політика макроекономічного рівня і політика стійкості судноплавних або операторських компаній на фрахтовому ринку. Визначальне значення займають інституційні умови сталого розвитку національних судноплавних компаній. Однак в системі реальної конкуренції, що постійно змінюється, на світовому фрахтовому ринку важливого значення набуває орієнтація судноплавної політики на досягнення нестандартних поточних і перспективних цілей.

Для прийняття оптимальних управлінських рішень необхідним є вирішення двох завдань, до яких належить оцінка ефективності та доцільності реалізації проекту розвитку та обґрунтування відповідної величини капітальних вкладень. Ефективність і доцільність реалізації будь-якого проекту в торговельному мореплавстві включає дві складові: макроекономічну і мікроекономічну. Виходячи з цього повинна формуватися державна морська судноплавна політика, яка повинна включати інструментарій підтримки підприємницької ініціативи.

З цим пов'язана проблема управління розвитком інтеграційних процесів та розвитку національного морегосподарського комплексу у рамках світової морської торгівлі за сукупністю пріоритетів макроекономічного та мікроекономічного рівнів.

Цим та суміжним проблемам управління розвитком складних систем присвячено значну кількість досліджень вітчизняних та зарубіжних учених, серед них праці Ж. Ж. Жапаралієвої, А. В. Збарської, К. С. Кирпиченко, Г. І. Кіндрацької, В. М. Колпакова Б. Ф. Купчак, Д. В. Смолич, П. Ф. Друкер, С. Брю, К. МакКоннелл, С. Флінн та ін. Питаннями інтеграції, інтеграційних процесів та співпраці під час організації різної форми діяльності присвятили свої дослідження такі науковці, як А. Балежентіс, О.Н. Яценко, В. М.

Трегобчук, С. В. Мочерний, С. П. Павлюк, В. В. Копійка, Л. Г. Мельник, О.А. Шиба, А. Магальянс Коррейя, П. Йоханнессон, Б. Ванглер, П. Джаявіра та ін. Завдання розвитку морської транспортної системи вирішувались у працях М. Т. Примачова, Л. Л. Сотниченко, О. В. Сенько, О. М. Котлубай, І. А. Голубкової, В. В. Жихаревої, Д. Гунопулоса, Х. Томаса, П. Гохана, О. Катерна та ін.

Водночас на сьогодні відсутня ідентифікація поняття та недостатньо дослідженні питання управління розвитком морської торгівлі, а також, потребує подальшого розвитку та пояснення поняття інтеграційних процесів в сучасному контексті. Це й зумовило вибір теми, мети і завдань дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота виконувалася відповідно до положень Транспортної стратегії України на період до 2020 року (розп. КМУ 20.10.10 р. № 2174); положень Транспортної стратегії України на період до 2030 року (розп. КМУ 30.03.18 р. № 430-р); а також у рамках держбюджетних науково-дослідних робіт Національного університету Одеська морська академія: «Морська транспортна індустрія в забезпеченні стійкого глобального та національного економічного розвитку» № ДР 0117U000310 (2016-2020 рр.), де автором сформовано механізм управління в системі конкурентного позиціонування судноплавних компаній; «Інноваційні напрямки забезпечення системної безпеки морської транспортної індустрії України» № ДР 0122U201979 (2022-2025 рр.), де автором розроблені методичні положення сталого розвитку підприємств морського транспорту.

Мета та завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є розробка системи обґрунтування сукупності рішень в сфері управління розвитком інтеграційних процесів морської торгівлі за критеріями сталого позиціонування в системі інституційних обмежень. Дослідження націлене на уточнення закономірностей функціонування окремих сегментів морської торгівлі і на розробку рекомендацій щодо управління розвитком інтеграційних

процесів задля вирішення актуальних поточних і перспективних проектів розвитку національного морського транспортного комплексу.

Для досягнення поставленої мети дослідження необхідним є вирішення спеціальних завдань:

- провести теоретичний аналіз особливостей формування інтеграційних процесів морської торгівлі;
- систематизувати критерії щодо забезпечення стійкості інтеграційних процесів морської торгівлі;
- ідентифікувати параметри і особливості розвитку судноплавства, що забезпечує світову морську торгівлю;
- визначити сучасний стан морської транспортної індустрії України;
- сформулювати принципи і напрями інтеграційних процесів морської торгівлі;
- обґрунтувати параметри управління інтеграційними процесами підприємств морегосподарського комплексу;
- розробити методи управління інтеграційними процесами у системі критеріального забезпечення транспортної незалежності України;
- запропонувати інструментарій оптимізації інтеграційних процесів з адаптацією до ризиків у морській торгівлі.

Об'єктом дослідження є процес управління розвитком інтеграційних процесів національного судноплавного комплексу в системі світової морської торгівлі з урахуванням критеріальних обмежень.

Предмет дослідження становлять теоретичні, методичні та практичні аспекти забезпечення стабільності системи управління розвитком інтеграційних процесів морської торгівлі

Методи дослідження. В основі розробки наукових положень використані теоретичні та методологічні дослідження, які сформовані за допомоги розробок вітчизняних і зарубіжних вчених. Особливу увагу сконцентровано на положеннях менеджменту, які розкривають закономірності

реалізації інтеграційних процесів в системі морської торгівлі. Під час розробки практичних положень врахована спрямованість законодавчих, нормативно-правових і регламентуючих документів Міжнародної морської організації та України щодо інтеграційних процесів. Дослідження закономірностей функціонування морської торгівлі засноване на вивченні матеріалів з менеджменту операторської діяльності у ринкових відносинах.

Для реалізації поставлених завдань дисертаційного дослідження особливу увагу звернено на використання методів: *економічного аналізу* – під час оцінки тенденції динаміки морських перевезень та інших параметрів морської торгівлі; *системного аналізу* – під час обґрунтування закономірностей і тенденцій формування вартісних і виробничих параметрів сектору операторської діяльності в системі світової морської торгівлі задля впровадження інтеграційних процесів; *експертної оцінки та методів прогнозування* – для побудови системи і механізму обґрунтування менеджерських рішень щодо управління розвитком інтеграційних процесів за критеріями забезпечення транспортної незалежності України; *порівняльний аналіз і графічний метод* – для відображення морської транспортної політики держави на макрорівні та менеджменту транспортних компаній на мікрорівні, що направлені на управління розвитком інтеграційних процесів морської торгівлі; *метод сценаріїв* – для моделювання форми оптимізації інтеграційних процесів з урахуванням можливих ризиків у морській торгівлі.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в розробці системи обґрунтування сукупності рішень щодо управління розвитком інтеграційних процесів морської торгівлі, а саме:

удосконалено:

- теоретико-методичні положення щодо обґрунтування інтеграційних процесів з огляду на специфіку морської торгівлі, які передбачають виділення особливих форм інтеграції на різних рівнях та у різних секторах морської галузі, що базуються на дотриманні вимог до реалізації інтеграційних стратегій діяльності підприємств морського транспорту;

- науково-методичне забезпечення з управління інтеграційними процесами морської торгівлі, що охоплює параметри, методи та інструментарій управління інтеграційними процесами підприємств морегосподарського комплексу на мікроекономічному на макроекономічному рівнях;

- методичний підхід до забезпечення конкурентної стійкості національного морського транспортного комплексу задля можливості подальшої реалізації інтеграційних процесів та оцінювання інтеграційної стабільності у досягненні транспортної незалежності України, що містить в собі модель управління розвитком інтеграційних процесів морської торгівлі, у якій представлені вимоги до формування інтеграційних процесів та обрання доцільних параметрів функціонування підприємств морського транспорту;

набули подальшого розвитку:

- збалансована система критеріїв щодо забезпечення стійкості інтеграційних процесів в системі морської торгівлі, що охоплює наступні показники: реальну ринкову вартість підприємств морського транспорту, реалізація ефекту масштабу, операційні, фінансові та капітальні витрати підприємств морського транспорту, прибуток на одиницю інвестиційних ресурсів, що зумовили цей приріст, співвідношення трудомісткості праці моряків і концентрації дедвейту флоту, валютна виручка, інтенсивність використання капіталу і праці морського транспортного підприємства, віддача потенціалу в умовах, що склалися. Деталізована система зовнішніх та внутрішніх чинників, що мають вплив на стійкість забезпечення інтеграційних процесів;

- методика аналізу стану окремих секторів торговельного судноплавства з урахуванням оцінки збалансованості параметрів і уточнення особливостей розвитку світової морської торгівлі на основі інтеграційних стратегій розвитку основних об'єктів мореплавання, а також стану і систематизації проблем розвитку морського транспортного комплексу, що перешкоджають реалізації інтеграційних проектів;

- методичні положення прийняття управлінських рішень в системі управління розвитком інтеграційних процесів на основі використання запропонованого інструментарію у відповідності з теорією ефективного позиціонування підприємств морського транспорту і логікою прийняття рішень в системі невизначеності ризиків. Розроблені методологічні положення до мінімізації усіх форм ризиків в галузі морської торгівлі задля подальшого впровадження інтеграційних процесів.

Практичне значення отриманих результатів полягає в обґрунтуванні методичного підходу до визначення принципу збалансованої системи показників для оптимального прийняття рішень та обґрунтування конкурентної стійкості підприємств національного морського транспортного комплексу, що передбачає реалізацію інтеграційних процесів морської торгівлі. Методика прийняття управлінських рішень в системі розвитку розроблена у відповідності з теорією ефективного позиціонування і логікою прийняття рішень в системі невизначеності ризиків морської торгівлі, такий підхід сприяє оптимізації функціонування галузі в цілому та прийняттю рішень, які відповідають сучасним вимогам світової морської торгівлі.

Основні положення та результати дисертаційного дослідження було апробовано та рекомендовано до впровадження: у Одеській філії ДП Адміністрації морських портів України – запропонований методичний підхід до визначення принципу збалансованої системи показників для оптимального прийняття рішень та обґрунтування конкурентної стійкості національного морського транспортного комплексу (довідка від 27.09.2023 р.).

У компанії ДП «ЮНІТІМ УКРАЇНА» апробовано розроблений у дисертації методичний підхід до забезпечення управління інтеграційними процесами морської торгівлі, що охоплює параметри управління інтеграційними процесами підприємств морського транспортного комплексу на мікроекономічному та макроекономічному рівнях (довідка №1/244 від 28.09.2023 р.).

Окремі положення роботи використовуються в навчальному процесі Національного університету Одеська морська академія (акт від 07.09.2023 р.) при викладанні навчальних дисциплін «Менеджмент і адміністрування підприємств морського транспорту», «Менеджмент структурних об'єктів морського та річкового транспорту».

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійно виконаною науковою працею. Всі наукові положення, результати і висновки отримані автором самостійно. У роботах, виконаних у співавторстві, особистий внесок здобувача полягає у: [1] – в уточненні принципів систематизації наукових проблем управління стійкістю ринку морської торгівлі, що є бар'єром до впровадження інтеграційних процесів морської торгівлі; [8] – у обґрунтуванні особливостей реалізації інтеграційних стратегій на макроекономічному рівні; [9] – у виділенні особливих форм інтеграційних процесів на підприємствах морського транспортного комплексу.

Апробація результатів дисертації. Основні теоретичні та прикладні положення й результати дослідження апробовані на наступних міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Interaction of society and science: prospects and problems» (London, England, 2021); «Проблеми і перспективи розвитку транспорту» (м. Одеса, 2021); «Морське право та менеджмент: еволюція та сучасні виклики» (м. Одеса, 2021 та 2022); «Priority directions of science development» (Hamburg, Germany, 2023).

Публікації. За темою дисертації автором опубліковано 7 наукових статей на теми «Проблеми управління стійкістю глобального ринку морської торгівлі», «Основні аспекти розвитку транспортного комплексу України за критеріями інтеграції», «Особливості прийняття економічних рішень в інтеграційних процесах транспортних комплексів» та «Механізм оптимізації інвестиційної активності в системі інтеграційних технологій морського транспорту», «Мультимодальні перевезення як одна з форм інтеграційних процесів на ринку транспортних послуг», «Управління розвитком компонентів морського кластеру на шляху до налагодження інтеграційних процесів

транспортної системи країни», «Conditions and possibilities of integration projects implementation in the maritime transport system of Ukraine».

Структура і обсяг роботи. Дисертаційна робота складається з анотацій, вступу, трьох розділів, висновків, додатків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 216 сторінок, з них 169 сторінок основного тексту. Робота містить 17 таблиць, 27 рисунків, додатки на 4 сторінках. Список використаних джерел з 209 найменувань наведено на 18 сторінках.

ВИСНОВКИ

У дисертації здійснено теоретичне обґрунтування та розроблення методичних засад щодо управління розвитком інтеграційних процесів морської торгівлі. Отримані науково-практичні результати свідчать про досягнення мети, виконання поставлених завдань та дозволяють сформулювати такі висновки:

1. На підставі результатів проведеного теоретичного аналізу процесів поєднання та координації дій різних частин цілісної системи морської торгівлі удосконалено поняття інтеграційних процесів морської торгівлі як сукупності послідовних дій щодо становлення нової цілісності в результаті об'єднання вже існуючих систем – елементів міжнародної торгівлі товарами, доставка яких здійснюється з використанням морського транспорту.

Виділено особливі форми інтеграційних процесів на різних рівнях та у різних секторах морської торгівлі. На глобальному рівні до інтеграційних процесів належать усі форми співпраці країн та їх транспортних систем задля ефективного поділу праці, на внутрішньосистемному - альянси морських перевізників у судноплаванні, відносини концесії у портовому бізнесі, управління судном на основі бербоут-чартеру, участь у мультимодальних транспортуваннях та перевезення міжнародними транспортними коридорами.

2. Розроблено збалансовану систему показників забезпечення стійкості інтеграційних процесів морської торгівлі, що містять перелік критеріїв оцінки рівня здатності підприємств морегосподарського комплексу здійснювати свою діяльність в напрямку розвитку інтеграційних процесів. До основних критеріїв забезпечення стійкості інтеграційних процесів в системі морської торгівлі слід віднести реальну ринкову вартість підприємств морського транспорту, реалізація ефекту масштабу, операційні, фінансові та капітальні витрати підприємств морського транспорту, прибуток на одиницю інвестиційних ресурсів, що зумовили цей приріст, співвідношення трудомісткості праці

моряків і концентрації дедвейту флоту, валютна виручка, інтенсивність використання капіталу і праці морського транспортного підприємства, віддача потенціалу в умовах, що склалися.

3. На основі комплексного аналізу показників світової морської торгівлі та судноплавства, а також оцінки поточного стану та особливостей зміни виробничо-економічної бази, яка формує вантажопотоки, визначені особливості формування параметрів і напрямків розвитку світової морської торгівлі. Детально досліджений поточний стан і виявлені проблеми адекватного розвитку морського транспортного комплексу України відносно її реальних потреб в участі у інтеграційних процесах різних форм. Удосконалено методи дослідження стану і систематизації проблем розвитку морського транспортного комплексу за критеріями адекватності технічних засобів і організації робіт щодо зміни динаміки і структури обраного сегменту операторської діяльності задля реалізації інтеграційних проєктів.

4. Розроблено методичне забезпечення з управління інтеграційними процесами морської торгівлі, що охоплює параметри управління інтеграційними процесами підприємств морегосподарського комплексу на мікроекономічному на макроекономічному рівнях. Менеджмент транспортних підприємств щодо ефективного управління інтеграційними процесами зводиться до коректного вибору техніко-економічних параметрів функціональної діяльності підприємств, досягнення інноваційного статусу діяльності та реалізації інвестиційної політики забезпечення реалізації інтеграційних процесів. Морська транспортна політика держави ж має бути направлена на забезпечення адекватного стану морської торгівлі та стійкої позиції в сегментах спеціалізації України в міжнародному поділі праці. З огляду на специфіку морської торгівлі запропоновано методи управління інтеграційними процесами, до яких належать система пільг та кредитів, цінове регулювання, стратегічне планування, встановлення економічних норм, система оподаткування, обґрунтування ефективності.

5. Розроблено методичний підхід до оцінювання інтеграційної стабільності у забезпеченні транспортної незалежності України. Використання розробленої моделі дозволяє обґрунтовано визначити фактори формування інтеграційних процесів морської торгівлі, що передбачають обрання доцільних параметрів функціонування підприємств морського транспорту та здійснення необхідних капіталовкладень, що мають забезпечити надходження прийнятних грошових потоків, ефект синергії, достатні інноваційні характеристики та врахувати цільове призначення та бути ефективними.

6. Наведено науково-методичні рекомендації щодо оптимізації інтеграційної активності в системі національного морського транспорту з урахуванням відновлення докризових параметрів міжнародної економіки шляхом використання запропонованого інструментарію управління інтеграційними процесами судноплавних компаній з урахуванням ризиків середовища їх функціонування. Розроблені методологічні підходи до мінімізації усіх форм ризиків в галузі морської торгівлі задля подальшого впровадження інтеграційних процесів. Практична реалізація запропонованих рекомендацій дозволяє досягти конкурентної стійкості національного морського транспортного комплексу задля можливості подальшої реалізації інтеграційних процесів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аведян Л. Й. Економіка: навч. посіб. Харків: ХНЕУ, 2009. 288 с.
2. Адізес І. Управління життєвим циклом корпорацій. Харків: Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2004. 384 с.
3. Алексєєва Т. І. Міжнародні організації: Навч. посіб. Харків: ХНЕУ, 2006. 200 с.
4. Алексєєва Т. І. Міжнародна торгівля: навч. посіб. Харків: ХНЕУ, 2007. 252 с.
5. Аналіз стану суднобудування України у 2020 році. Судноплавство. 2021. URL: <https://ua.sudohodstvo.org/analiz-stanu-sudnobuduvannya-ukrayiny-u-2020-rozci>
6. Анцелевич Г. А. Міжнародне морське торговельне право. Київ: Слово, 2004. 560 с.
7. Бабій Л. Методика вимірювання та максимізації результатів кооперативної поведінки компаній. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2006. Вип. 85. С. 4–7.
8. Бази даних Регістру судноплавства України. Портал відкритих даних. URL: <https://data.gov.ua/dataset/2b2676fb-7d4e-483b-b1e8-15b4963fa188>
9. Базілінська О. Я. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр навч. літ., 2005. 442 с.
10. Балежентіс А., Яценко О.Н. Асиметрії торговельної інтеграції України та ЄС. Міжнародна економічна політика. 2018. № 1. С. 32–62. URL: http://iepjournals.com/journals/28/2018_2_Basenentius_Yatsenko.pdf
11. Бестужева С. В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Харків: ХНЕУ, 2009. 384 с.
12. Бізнес-планування в круїзному судноплавстві: підручник / М. Т. Примачов та ін. Одеса: НУ «ОМА», 2020. 302 с.
13. Борщ Д. М. Інвестиції в Україні: стан, проблеми і перспективи. Київ: Знання, 2002. 318 с.

14. Буркіна Н. В., Капітонець М. В. Аналіз ринку логістики України: статистичний аспект. Економіка і організація управління. 2020. № 3. С. 93–103. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2020.3.8>
15. Вантажні перевезення. Управління вантажною і комерційною роботою: підручник / С.В. Панченко та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2016. 476 с.
16. Василенко А. В. Менеджмент стійкого розвитку підприємства. Київ: Центр учбової літератури, 2005. 648 с.
17. Гледстоун Д., Гледстоун Л. Інвестування венчурного капіталу. Дніпро: Баланс Бізнес Букс, 2006. 416 с.
18. Гонтарева І. В. Управління проектами: навч. посіб. Харків: ХНЕУ, 2007. 348 с.
19. Гончаров А. Б. Інвестування: навч. посіб. Харків: ХНЕУ, 2005. 228 с.
20. Данилишин Б. М., Ковтун В. В., Степаненко А. В. Наукові основи прогнозування природно-техногенної екологічної безпеки. Київ: Лекс Дім, 2004. 552 с.
21. Дем'янченко А.Г., Макаренко М.В. Сотниченко Л.Л., Вдосконалення організаційно-економічного механізму управління розвитком підприємств морської галузі: монографія. Одеса: НУ «ОМА», 2017. 325 с.
22. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
23. Державне управління: Словник-довідник. Київ: УАДУ, 2002. 228 с.
24. Джозеф Х. Основи управління проектами. Харків: Фабула, 2020. 272 с.
25. Довгенко Я. Оцінка та моделювання залежності прямих іноземних інвестицій від макроекономічних чинників. Економіка та суспільство. 2021. № 29. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-1>
26. Домбровська С. М. Державне регулювання розвитку транспортної сфери. Теорія та практика державного управління та місцевого самоврядування. 2020. № 1. DOI: <https://doi.org/10.35546/kntu2308-8834/2020.1.10>
27. Друкер П. Виклики для менеджменту XXI століття. Київ: КМ-Букс, 2020. 240 с.

28. Економіка підприємства. Суми: Унів. кн., 2004. 648 с.
29. Економіка підприємств водного транспорту: навч. посібник / за ред. В. Г. Коби. Київ: ТОВ: «СІК груп Україна», 2017. 468 с.
30. Економіка транспорту / за ред. В. Г. Коби. Київ: Курс, 1999. 254 с.
31. Економічна енциклопедія. Київ: Академія, 2002. 952 с.
32. Економічний словник. Київ, 1973. 623 с.
33. Жапаралієва Ж. Ж. Управління проектами стійкого розвитку. Leadership and Management. 2018. Т. 5, № 1. С. 9–24. DOI: <https://doi.org/10.18334/lim.5.1.38771>
34. Журавель Ю. Інвестиційні ресурси для модернізації національної економіки. Журнал європейської економіки. 2015. Т. 14, (№ 1). С. 89–104. URL: <http://jeej.wunu.edu.ua/index.php/ukjee/article/view/792/772>
35. Завадський Й.С., Осовська Т.В., Юшкевич О.О. Економічний словник. Київ: Кондор, 2006. 356 с.
36. Загорулько В. М. Управління матеріальними ресурсами авіакомпанії. Київ: НАУ, 2000. 190 с.
37. Залєтов О. М. Страхування: навч. посіб. Київ: Міжнар. агенція "BeeZone", 2003. 320 с.
38. Захарченко С. В. Основи оцінювання та аналізу міжнародної конкурентоспроможності регіонів. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2015. №4 (85). С. 31–38. URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2015/4_2015/7.pdf
39. Збарська А. В. Підприємницька діяльність домогосподарств. Економіка АПК. 2012. №12 (218). С. 146–151.
40. Іванов Г. Г. Міжнародна морська організація. Одеса: ЛАТСТАР, 1999. 388с.
41. Історія заводу «Океан». Суднобудівний завод "Океан". URL: <https://ocean-shipyard.com/uk/pro-kompaniyu/istoriya-zavodu/>
42. Калініна Г. Г., Коботова Г. В., Іванькін О. О. Дослідження стану управління міжнародними морськими портами. Менеджер. Вісник

- Донецького державного університету управління. 2021. Т. 90, № 1. С. 90–96. DOI: <https://doi.org/10.35340/2308-104x.2021.90-1-10>
43. Кальченко А. Г. Логістика: підручник. Київ: КНЕУ, 2003. 284 с.
44. Кириллова, О., Магамадов, О. Системна оптимізація управління процесом обробки суден. Вісник Одеського національного морського університету. 2021. №(66). С. 90-101. DOI: <https://doi.org/10.47049/2226-1893-2021-3-90-101>
45. Кирпиченко К. С. Аналіз основних принципів і методів управління підприємством. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2011. № 36. С. 345-347.
46. Кіаран В. Ключові показники менеджменту. 100+ фінансових коефіцієнтів для ефективного управління компанією. Київ: Наш Формат, 2023. 432 с.
47. Кіндрацька Г. І. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. Київ: Знання, 2006. 366 с.
48. Ковальова М. Транспортне забезпечення зовнішньоторговельних операцій: принципи та критерії вибору. Економіка та суспільство. 2022. № 38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-42>
49. Ковиліна М. О., Примачов М.Т. Закономірності впливу глобалізаційних процесів на формування провізної спроможності флоту. Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. 2020. №1 (70). С. 5-18. DOI: <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2020-1-5-18>
50. Кодекс торговельного мореплавства України: чин. законодавство зі змін. та допов. станом на 15 берез. 2010 р.: (офіц. текст). Київ: ПАЛИВОДА А.В., 2010. 116 с.
51. Колешня Я., Савічева Т. Маркетингова стратегія підприємства в процесі інтернаціоналізації. Економіка та суспільство. 2021. № 29. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-11>
52. Колпаков В. М. Методи управління: навч. посібник. Київ, 2007. 158 с.

53. Конвенція про найм та працевлаштування моряків N 179 (укр/рос): Конвенція Міжнар. орг. пр. від 22.10.1996 р. № 179: станом на 23 лют. 2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_048#Text
54. Конвенція Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському судноплавстві : Конвенція Міжнар. орг. пр. від 23.02.2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_519#Text
55. Конституція України (з офіц. тлумаченням Конституц. Суду України). Київ: Ліра, 2006. 96 с.
56. Коскіна Ю.О. Декомпозиція процесу доставки товарів за участі морського транспорту з позицій процесного підходу. Вчені записки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. 2019. Том 30 (69), № 4, ч. 2. С. 128-13. DOI: <https://doi.org/10.32838/2663-5941/2019.4-2/21>
57. Коскіна Ю.О. Формалізований опис процесу залучення судна для перевезення вантажу. Транспортні системи і технології. 2019. Вип. 34. С. 267-279. DOI: doi.org/10.32703/2617-9040-2019-34-2-9
58. Котлубай О.М. Економічні механізми розвитку торговельного мореплавання в Україні. Одеса: ІПРта ЕЕД, 2004. 454 с.
59. Круш П. В., Орлюк Ю. В. Теоретичні основи управління матеріальними запасами підприємств. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2017. № 14. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.14.2017.108775>
60. Кузьменко К. М. Механізм оптимізації інвестиційної активності в системі інтеграційних технологій морського транспорту. Економіка і регіон. 2022. №2(85). С. 47-52. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2022.2\(85\).2631](https://doi.org/10.26906/EiR.2022.2(85).2631).
61. Кузьменко К.М. Мультиmodalні перевезення як одна з форм інтеграційних процесів на ринку транспортних послуг. Причорноморські економічні студії. 2023. №81. С. 58-62. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.81-10>
62. Кузьменко К. М. Основні аспекти розвитку транспортного комплексу України за критеріями інтеграції. Розвиток методів управління та

господарювання на транспорті. 2021. № 1(74). С. 52-64. DOI: <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2021-1-52-64>

63. Кузьменко К.М. Особливості прийняття економічних рішень в інтеграційних процесах транспортних комплексів. Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. 2021. Том 3 №76. С 18-28. DOI: <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2021-3-17-28>

64. Кузьменко К.М. Управління розвитком компонентів морського кластеру на шляху до налагодження інтеграційних процесів транспортної системи країни. Проблеми системного підходу в економіці. 2023. №3(92). С. 34- 38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2023-3-5>

65. Кузьменко К. М. Характеристика інтеграційних процесів в системі глобального торговельного судноплавства. Економічні інновації: Зб. наук. праць. 2021. Том 23 № 2(79). С. 105-111. DOI: [https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.2\(79\).105-111](https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.2(79).105-111)

66. Кузнєцов С. С. Морська доктрина України: еволюційний аспект процесу формування. Південноукраїнський правничий часопис. 2020. № 2. С. 50–59. DOI: <https://doi.org/10.32850/sulj.2020.2.9>

67. Купчак Б. Ф. Підприємництво: суть та умови здійснення. Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. 2011. Вип. 21.2. С. 243–249.

68. Кушнір Р. Б-бізнес. Покрокова інструкція створення системного, ефективного і прописаного бізнесу в Україні. Дрогобич: Коло, 2019. 432 с.

69. Лідери транспортного бізнесу. Одеса: Судноплавство Медіа Центр, 2003. 408 с.

70. Непочатенко О. Нестерчук Ю. Соколюк С. Теорія економічного аналізу: навч. допомога. Київ: Центр навч. літ., 2019. 272 с.

71. Новікова А. М. Україна в системі міжнародних транспортних коридорів. Київ: НІПМБ, 2003. 494 с.

72. Новікова К. В. Оцінка особливостей формування конкурентного середовища підприємств морського транспорту. Науковий вісник

- Ужгородського університету. 2017. № 2(50). С. 87–95. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2017.2\(50\).87-95](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2017.2(50).87-95)
73. Макаренко М. В., Барський І. М. Формування факторних систем забезпечення ефективного функціонування морського порту. Менеджер. Вісник Донецького державного університету управління. 2022. Т. 91, № 2. С. 101–107. DOI: <https://doi.org/10.35340/2308-104x.2021.91-2-12>
 74. Макаренко М. В. Основи управління економічними процесами на залізничному транспорті України. Київ: КУЕТТ, 2003. 478 с.
 75. Міжнародні відносини: Історія. Теорія. Економіка: навч. посіб. Львів: Львів. нац. ун-т ім. І.Франка, 2002. 397 с.
 76. Міжнародна Конвенція з охорони людського життя на морі 1960 року (СОЛАС 60): Конвенція Орг. Об'єдн. Націй від 17.06.1960 р.: станом на 1 листоп. 1974 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_238#Text
 77. Міжнародна конвенція по запобіганню забрудненню з суден 1973 року (укр/рос): Конвенція Міжнар. мор. орг. від 02.11.1973 р.: станом на 26 верес. 1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896_009#Text
 78. Міністерство інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/>
 79. Мінцберг Г. Книга Анатомія менеджменту. Ефективний спосіб керувати компанією. Київ: Наш Формат, 2018. 408 с.
 80. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент: підруч. / П. П. Микитюк, В. Я. Брич, М. М. Шкільняк, Ю. І. Микитюк. Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2019. 518 с.
 81. Мойсеєнко І. П. Інвестування: навч. посіб. Київ: Знання, 2006. 490 с.
 82. Морський флот. Українське Дунайське пароплавство. URL: <https://udp.one/ua/poslugi/morskoj-flot>
 83. Мочерний С. В. Економічна теорія: посібник. Київ: Акад., 2003. 656 с.
 84. Мурад'ян А. Методика узгодженого управління підприємствами на базі транспортного вузла. Вісник Одеського національного морського університету. 2021. Вип. 64. С. 112-123. DOI: <https://doi.org/10.47049/2226-1893-2021-1-112-123>

85. Очередько О. О. Організація управління функціональною діяльністю підприємств морського транспорту. Менеджер. Вісник Донецького державного університету управління. 2020. Т. 87, № 2. С. 167–174. DOI: <https://doi.org/10.35340/2308-104x.2020.87-2-14>
86. Панасюк Б. Я. Макроекономіка держави в епоху глобалізаційних криз. Економіка АПК. 2011. №12 (206). С. 9–16.
87. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом. Київ: Лібра, 2002. 470 с.
88. Підприємництво: навч. посіб. Київ: МАУП, 2005. 280 с.
89. Примачова Н. М., Голубкова І.А. Критерій економічної ефективності торговельного судноплавства. Проблеми системного підходу в економіці: журнал. 2019. Вип. №5 (73). С. 33-38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2019-5-9>
90. Примачова Н. М., Колегаєв І.М. Інноваційні технології в інтеграційних стратегіях морської транспортної індустрії. Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. 2020. Вип. № 70. С 19-30. DOI: <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2020-1-19-30>
91. Примачова Н. М. Проблеми збереження збалансованості ринку морської торгівлі. Інфраструктура ринку. 2022. № 61. С 16-27. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure61-62>
92. Примачов М. Т. Цілі інтеграційних стратегій на глобальному ринку морської торгівлі. Інфраструктура ринку. 2021. № 61. С. 121-125. URL:http://market-infr.od.ua/journals/2021/61_2021/23.pdf
93. Примачов М.Т., Кузьменко К.М. Проблеми управління стійкістю глобального ринку морської торгівлі. Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. 2019. Вип. 2(67). С. 16-27. DOI: <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2019-2-16-27>
94. Примачов М.Т., Примачова Н.М. Стратегічні аспекти формування економічного потенціалу морської транспортної індустрії: монографія. Одеса: НУ «ОМА», 2019. 303 с.

95. Про затвердження Стратегії розвитку морських портів України на період до 2038 року: Розпорядж. Каб. Міністрів України від 11.07.2013 р. № 548-р: станом на 23 груд. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-2013-p#Text>
96. Про морські порти України : Закон України від 17.05.2012 р. № 4709-VI: станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4709-17#Text>
97. Про підприємства в Україні: Закон України від 27.03.1991 р. № 887-XII: станом на 1 січ. 2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/887-12#Text>
98. Про податок на додану вартість: Постанова Верхов. Суду України від 23.12.2003 р. № 3-2603к03/44/19. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v44_1700-03#Text
99. Про транзит вантажів: Закон України від 20.10.1999 р. № 1172-XIV: станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1172-14#Text>
100. Про транспорт: Закон України від 10.11.1994 р. № 232/94-ВР: станом на 9 черв. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-вр#Text>
101. Прохода С. В. Інвестиції в Україні. Запоріжжя, 2004. 164 с.
102. Резолюція А.741(18) "Міжнародний кодекс з управління безпечною експлуатацією суден та попередженням забруднення (Міжнародний кодекс з управління безпекою (МКУБ)": Резолюція Орг. Об'єдн. Націй від 04.11.1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_304#Text
103. Ринок логістичних послуг України: тренди та можливості. Центр бізнес технологій TOT. URL: <https://www.tot.com.ua/post/rinok-logistichnih-poslug>
104. Романова Т.В., Кучер Я.В. Напрямки підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємства. Ефективна економіка. 2014. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3538>
105. Сальнікова О. Ефективність державного управління. Науковий вісник: державне управління. 2019. Т. 1, № 2018-1. С. 100–112. URL: <https://doi.org/10.32689/2618-0065-2018-1/1-100-112>
106. Сенько О. В., Задерей А. Є. Особливості функціонування сегментів ринку морських перевезень. Менеджер. Вісник Донецького державного

- університету управління. 2022. Т. 91, № 2. С. 65–71. DOI: <https://doi.org/10.35340/2308-104x.2021.91-2-07>
107. Сенько О.В., Примачов М.Т. Системні й регіональні фактори структуризації ринку морської торгівлі. Оцінка та регулювання економічної безпеки регіонального співробітництва депресивних територій в рамках євроінтеграційних процесів: монографія. Чернігів: ЧНТУ, 2018. 189 с.
108. Сенько О.В., Стахов А.Ю. Управління ефективністю торгового судноплавства з урахуванням системи ризиків. Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. 2020. № 3 (72). С. 109-120. DOI: <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2020-3-109-120>
109. Сич Є. М., Ільчук В. П. Інноваційно-інвестиційний розвиток залізничного транспорту. К.: Логос, 2001. 256 с.
110. Смерічевський С., Райчева Л., Михальченко О. Проблеми і перспективи модернізації транспортного комплексу національної економіки. Economy and Society. 2022. № 38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-76>
111. Смолич Д.В. Інноваційні методи управління проектами. Економічний форум. 2019. Т. 1, № 4. С. 50–53. DOI: <https://doi.org/10.36910/6765-2308-8559-2019-4-8>
112. Сонько С.П., Кулішов В.В., Мустафін В.І. Ринок і регіоналістика: навч. Посібник. Київ: Ніка Центр, Ельга, 2002. 408 с.
113. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / за ред. Ш. фон Крамона-Таубадея, І. Кімової. Київ: “Альфа-Принт”, 2001. 347 с.
114. Сотниченко Л.Л., Бурмака Л.О., Табенський С.В. Формування інтегрованого управління транспортно-логістичними системами морських портів. Наука і техніка сьогодні. 2023. № DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-11\(25\)-349-361](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-11(25)-349-361)
115. Сотниченко Л. Л., Задерей А.Є. Чинники ефективності застосування міжнародного управління людськими ресурсами в морських портах. Менеджер. 2019. № 4. С. 85-93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzhm_2019_4_1

116. Сухарський В. С. Економічний словник-довідник. Тернопіль: Навч. кн.-Богдан, 2002. 328 с.
117. Коба В. Г., Бабина О. Є., Карпенко О. О. Транспортно-експедиторська діяльність: навч. Посібник. Київ: КДАВТ, 2013. 300 с.
118. Тарифні умови. Акціонерне товариство «Українська залізниця». URL: https://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/tariff_conditions/
119. Трегобчук В. М., Мочерний С. В., Павлюк С. П., Копійка В. В., Мельник Л. Г. Інтеграція // Енциклопедія Сучасної України: енциклопедія [електронна версія] / гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. URL: <https://esu.com.ua/article-12384>
120. Уткіна Ю. М., Становихіна Г. О. Стратегічне планування логістичної діяльності. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2017. № 60. DOI: <https://doi.org/10.18664/338.47:338.45.v0i60.123182>
121. Федорчук Є. Д. Державний контроль у сфері транспорту: концепція розвитку. Економіка та держава. 2014. №2. С. 130–132. http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2014_2_33
122. Фрасинюк Т.І., Бабаченко М.В. Кластеризація як один з напрямів ефективного стратегічного управління в морегосподарському комплексі Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 38. С. 111-116. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure38-17>
123. Харін О. І. Основи маркетингу. Київ, 1992. 129 с.
124. Хомин І. Ціноутворення: теорія й практика. Галицький економічний вісник. 2019. 3 (58). С. 37–47. <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/58/614.pdf>
125. Циганкова Т. М. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ. Київ: КНЕУ, 2003. 660 с.
126. Циба Т. Є. Удосконалення управління корпорацією з використанням системного аналізу. Актуальні проблеми економіки. 2006. № 1. С. 190–198.
127. Чекаловець В. Г. Основи економіки водного транспорту. Одеса: ОДМУ, 1996. 108 с.

128. Шворнікова Г. М., Сорока С. І. Проектні ризики розвитку інфраструктури транспорту. Вісник Східноукраїнського Національного Університету імені Володимира Даля. 2021. № 4(268). С. 112–117. DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2021-268-4-112-117>
129. Шибя О.А. Стратегія розвитку транспортної інфраструктури України в умовах євроінтеграції. Причорноморські економічні студії. 2016. № 8. С. 35-40. URL: <http://bses.in.ua/journals/2016/8-2016/9.pdf>
130. Шибасєв О.Г., Коскіна Ю.О. Динамічна модель оптимізації проекту роботи морського торговельного флоту. Східний європейський науковий журнал. 2020. № 53. С. 44-48.
131. Шиян Н. І. Державне регулювання економіки: навч. посіб. [для студентів вищ. навч. закл.]. Харків: Формат Плюс, 2008. 384 с.
132. Яковлєв Ю. П. Контролінг на базі інформаційних технологій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Центр навч. літ., 2006. 318 с.
133. Ястремська О. М. Стратегічне управління інвестиційною діяльністю підприємства: навч. посіб. Харків: ХНЕУ, 2006. 192 с.
134. Яцків М. І. Теорія економічного аналізу. Львів, 1993. 216 с.
135. Alexandrou, G., Gounopoulos, D., Thomas, H. Mergers and acquisitions in shipping. Transportation Research, 2014. No. 61. P. 212-234. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.tre.2013.11.007>
136. Atkinson A. Inequality What Can Be Done? Cambridge: Harvard University Press, 2015. 360 p.
137. Black W. R. Sustainable Transportation: Problems and Solutions. NY: The Guilford Press, 2009. 299 p
138. Bodie Z., Kane A., Marcus A. Investments. McGraw-Hill Education, 2014. 1080 p.
139. Cambridge Dictionary. Cambridge University Press & Assessment, 2023. URL: <https://dictionary.cambridge.org>
140. Chayka-Petegrych L. Multimodal and Intermodal Cargo Transportation in the System of International Transport Logistics. Herald UNU. International

Economic Relations And World Economy, 2020. No. 33. URL: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2020-33-41>

141. Cournot A. A. Mathematical principles of the theory of wealth. San Diego : James & Gordon, 1995. 187 p.

142. Crammenos C. The Handbook of Maritime Economics and Business. London: LLoyd's List, 2020. 1062 p.

143. Damodaran A. Investment Valuation: Tools and Techniques for Determining the Value of Any Asset. Wiley, 2012. 1342 p.

144. Doan R., Simon H. Power Pricing. Simon and Schuster, 1996. 371 p.

145. Drucker P. Managing for results. New York: Harper & Row, 1964. 200 p.

146. Encyclopaedic Dictionary of Philosophy. Delhi: Anmol Publications, 2006.

147. Fabozzi F. Investment Management. New Jersey: Prentice Hall, 1998. 932 p.

148. Fischer S., Dornbusch R., Schmalensee R. Economics. NY: McGraw-Hill Education, 1988. 864 p.

149. Frost S. The Bank Analyst's Handbook: Money, Risk and Conjuring Tricks. Hoboken: Wiley, 2004. 672 p.

150. Galierikova A. The human factor and maritime safety. Transportation Research Procedia. 2019. Volume 40. P. 1319-1326. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.trpro.2019.07.183>

151. Gaughan P. Mergers, Acquisitions and Corporate Restructurings (Wiley Corporate F&A). Hoboken: Wiley, 2015. 742 p.

152. Golubkova I., Frasyuniuk T., Babachenko M., Yavorska A., Levinska T. Features of Formation of Basic Parameters of the Specialized Marine Transport Fleet. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2022. Volume 3(44). URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/download/3750/3585>

153. Goulielmos A. The “Kondratieff Cycles” in Shipping Economy since 1741 and till 2016. Modern Economy. 2017. Volume 8. P. 308. DOI: 10.4236/me.2017.82022

154. Hanke J., Wichern D. Business Forecasting. London: Pearson, 2013. 512 p.

155. Hooley G., Nicoulaud B., Rudd J., Lee N. Marketing Strategy and Competitive Positioning. London: Pearson, 2020. 616 p.
156. Hratiotova H., Pulcha D. Financial Assurance and Efficiency of Investments Attraction in the Infrastructure Development of the Odessa Region. Economics: Time Realities. 2020. Vol. 2, no. 48. P. 15–21. URL: <https://doi.org/10.15276/etr.02.2020.2>
157. International Association Classification Societies. URL: <https://iacs.org.uk/>
158. Jobber D., Ellis-Chadwick F. Principles and Practice of Marketing. NY: McGraw Hill Higher Education, 2013. 688 p.
159. John A. The Volpe Center's Annual Accomplishments. The U.S. Department of Transportation, 2023. 93 p. https://rosap.ntl.bts.gov/view/dot/66144/dot_66144_DS1.pdf
160. Johannesson P., Wangler B., Jayaweera P. Application and Process Integration - Concepts, Issues, and Research Directions. Research Gate, 2000. URL: https://www.researchgate.net/publication/2635029_Application_and_Process_Integration_-_Concepts_Issues_and_Research_Directions
161. Katerna O. Concept Formulation of Intelligent Management in Transport. Modern Economics, 2018. Vol. 9, no. 1. P. 30–42. URL: [https://doi.org/10.31521/modecon.v9\(2018\)-04](https://doi.org/10.31521/modecon.v9(2018)-04)
162. Keynes J. Selected Works of John Maynard Keynes. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. 564 p.
163. King A. Total Cash Management. NY: McGraw-Hill, 1994. 448 p.
164. King W., Cleland D. Strategic Planning and Policy. NY: Van Nostrand Reinhold, 1978. 374 p.
165. Koliadenko, S., Golubkova, I., Babachenko, M., Levinska, T., & Burmaka, L. Development and Use of it Solutions in Logistics. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2020. № 3 (34). С. 230-236. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i34.215518>.
166. Kotler F., Armstrong G. Principles of Marketing, 17th Global Edition. London: Pearson, 2017. 736 p.

167. Kuzmenko K. Conditions and possibilities of integration projects implementation in the transport system of Ukraine. *Scientific innovations and advanced technologies*. 2023. Vol. 13 (27). P. 15-23. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-13\(27\)-15-23](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-13(27)-15-23)
168. Lambin J., Tesser E., Galvagno M. *Market-driven management. Marketing strategico e operative*. Boston: McGraw-Hill, 2016. 800 p.
169. Lindert P., Pugel T. *International economics*. Boston: McGraw-Hill, 2000. 709 p.
170. Magalhães Correia A., Rocha C., Duclós L., Pereira Da Veiga C. *Integration of Business Processes with Activities and Information: Evidence from Brazil*. SageJournal. 2021. DOI: <https://doi.org/10.1177/21582440211006>
171. McConnell C., Brue S., Flynn S. *Principles, Problems, and Policies*. Irvine: McGraw-Hill, 2014. 917 p.
172. Mellen C., Evans F. *Valuation for M&A: Building and Measuring Private Company Value*. Hoboken: John Wiley & Sons, Inc., 2018. 465 p.
173. Mescon M., Albert M., Khedouri F. *Management*. Addison-Wesley Educational Publishers, 1984. 288 p.
174. Nelson B., Economy P. *The Management Bible*. Hoboken: Wiley, 2005. 256 p.
175. Niven P. *Balanced Scorecard Step-by-Step*. Hoboken: Wiley, 2006. 328 p.
176. Onyschenko S.P., Koskina Yu.O. Ensuring the Given Level of the Voyage Efficiency Considering the Risks Factors Associated with the Charter Party Terms. *Reporter of the Priazovskyi State Technical University*. 2018. №37. P. 192-201. DOI: [10.31498/2225-6733.37.2018.160296](https://doi.org/10.31498/2225-6733.37.2018.160296)
177. *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English*. Oxford: University Press, 2000. 1540 p.
178. Pike R., Neale B. *Corporate Finance and Investment. Decisions & Strategies*. Hoboken: Prentice Hall, 2006. 787 p.
179. Porter M. *On Competition, Updated and Expanded Edition*. Boston: Harvard Business Review Press, 2008. 605 p.

180. Primachov M. T., Primachova N. M. Problems of Sustainable Development of Maritime Transport Industry. International Journal of Business and Social Science. 2018. Vol. 8, No. 8. P. 22-26. URL: https://www.ijbssnet.com/journals/Vol_8_No_8_August_2017/3.pdf
181. Primachov M. T., Frasinuk T. I. Ukraine: an Example of Limits of Balance and Asymmetric Reaction in the Maritime Trade Market. Electronic Scientific Journal "PrzeglądWschodnioeuropejski". 2019. Vol. X/1. P. 153-161. URL: http://wydawnictwo.uwm.edu.pl/uploads/documents/czytelnia/przeglad/Przegl%c4%85d_Wschodnioeuropejski_10_1_2019.pdf
182. Prymachova N., Kolegayev I., Lypynska O., Mezina L. Integration Strategies for Sustainable Positioning of Shipping Companies in the Maritime Trade Market System. Economics. Ecology. Socium. 2023. №7. P. 79-88. DOI: <https://doi.org/10.31520/2616-7107/2023.7.2-6>
183. Pugel T., Lindert P. International Economics. Homewood: Richard d Irwin, 1995. 800 p.
184. Sachs J., Larrain F. Macroeconomics in the Global Economy. London: Pearson, 1996. 847 p.
185. Samuelson P., Nordhaus W. Economics. NY: McGraw Hill, 2009. 1340 p.
186. Saveliev Y., Kurylyak V. International Economy: Deepening and Expanding Research Potential in Ukraine. Finance of Ukraine. 2021. Vol. 2021, no. 11. P. 45–53. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2021.11.045>
187. Seafarer Workforce Report. BIMCO. URL: <https://vvv.bimtso.org/trending-topitss>
188. Shevtsiv L. Y., Nepevna B. O., Shevtsiv A. B. Theory and Practice of Introducing a Controlling System in the Context of Information Economy. Business Inform. 2019. Vol. 10, no. 501. P. 244–252. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-10-244-252>
189. Shramenko N.Y. Methodological Aspect of Sustaining the Feasibility of Intermodal Technology for Delivery of Goods in International Traffic. Scientific

Bulletin of National Mining University Scientific Bulletin of National Mining University, 2017. № 4. P. 145-150.

190. Sienko, O., Babachenko, M., Chesnokova, M., Karianskyi, S. Criterion for Ensuring the Effectiveness of the Management of the Global Maritime Industry. Economics. Ecology. Socium. 2023, №7. P. 55-66. DOI: <https://doi.org/10.31520/2616-7107/2023.7.2-4>

191. Some Observations on Port Congestion, Vessel Size and Vessel Sharing Agreements. URL: http://www.worldshipping.org/industry-issues/transportationinfrastructure/Observations_on_Port_Congestion_Vessel_Size_and_VSA_May_28_2015.pdf.

192. Solokha D., Sotnichenko L., Bessonova S., Kravchenko A., Makarenko M. Justification of Business Entities Development Based on Innovative Principles. Academy of Strategic Management Journal. 2018. Vol 17. URL: www.abacademies.org/journals/academy-of-strategic-management-journal-inpress.html

193. Statistical Releases. Bureau of Transportation Statistics. URL: <https://www.bts.gov/statistical-releases>

194. Thom R. Mathematical Models of Morphogenesis. Herts: Ellis Horwood Ltd, 1984. 306 p.

195. Ukraine Country Strategy. European Bank for Reconstruction and Development. URL: https://www.ebrd.com/downloads/about/policies/2007-09-18,_Strategy_for_Ukraine-_Ukrainian_web.pdf

196. UNCTAD Review of Maritime Transport 2018. Geneva: United Nations Publication, 2018. 116 p.

197. UNCTAD Review of Maritime Transport 2019 Geneva: United Nations Publication, 2019. 132 p.

198. UNCTAD Review of Maritime Transport 2020. Geneva: United Nations Publication, 2020. 159 p.

199. UNCTAD Review of Maritime Transport 2021. Geneva: United Nations Publication, 2021. 177 p.

200. UNCTAD Review of Maritime Transport 2022. Geneva: United Nations Publication, 2022. 195 p.
201. UNCTAD Review of Maritime Transport 2023. Geneva: United Nations Publication, 2023. 157 p.
202. UNCTAD Trade and Development Report 2020. Geneva: United Nations Publication, 2020. 165 p.
203. UNCTAD Trade and Development Report 2021. Geneva: United Nations Publication, 2021. 193 p.
204. UNCTAD Trade and Development Report 2022. Geneva: United Nations Publication, 2022. 240 p.
205. Valentine V., Benamara H., Hoffman J. Maritime transport and international seaborne trade. Maritime Policy & Management. 2013. №40(3). P. 226- 242. DOI: 10.1080/03088839.2013.782964
206. Water Transport Report by Statista. URL: <https://www.statista.com/markets/419/topic/489/water-transport/#overview>
207. World Bank Group. URL: <https://www.worldbank.org/en/home>
208. World Trade Organization - Global trade. World Trade Organization - Home page - Global trade. URL: <https://www.wto.org/>
209. Zhuk O. I. Venture Management as a Part of Company Management. The Actual Problems of Regional Economy Development. 2016. T. 1, № 12. C. 82–86. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.1.12.82-86>

ДОДАТКИ

Акти та довідки про впровадження результатів дослідження

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»

вул. Ланжеронівська, 1, м. Одеса, 65026
просп. Перемоги, 14, м. Київ, 01135

+38 (048) 775-94-97
+38 (044) 324-00-51

info@uspa.gov.ua
www.uspa.gov.ua

Код ЄДРПОУ 38727770

ДОВІДКА

про впровадження результатів дисертаційної роботи

Кузьменко Катерини Михайлівни

на тему: «Управління розвитком інтеграційних процесів морської торгівлі»

Система прийняття економічних та інвестиційних рішень з урахуванням підприємницьких цілей і зовнішніх умов повинна враховувати певні вимоги до стану ринку. Глобалізований ринок морської торгівлі є дуже динамічним і мінливим, тому постійно потребує новітніх підходів та заходів, які допомагають йому відповідати зовнішнім потребам та критеріям. Таким чином, інтеграційні процеси, які мають різні форми та види на морському транспорті, а також управління розвитком цих процесів є дуже актуальною та своєчасною темою.

У ДП «Адміністрація морських портів України» апробовано розроблений у дисертації Кузьменко Катерини Михайлівни методичний підхід до визначення принципу збалансованої системи показників для оптимального прийняття рішень та обґрунтування конкурентної стійкості національного морського транспортного комплексу, методик прийняття управлінських рішень в системі розвитку відповідно до теорії ефективного позиціонування і логікою прийняття рішень в системі невизначеності ризиків морської торгівлі.

Такі підходи до прийняття управлінських рішень сприяють оптимізації функціонування галузі та прийняття рішень, які відповідають сучасним вимогам світової морської торгівлі.

Враховуючи вищевикладене, наукові результати, які отримала Кузьменко К.М. у своїй дисертаційній роботі, можуть бути ефективно використані у роботі ДП «Адміністрація морських портів України».

Заступник Голови ДП «АМПУ»

по взаємодії з органами влади

« 27 » вересня 2023 р.

Дмитро БАРИНОВ

UNITEAM MARINE

ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО
«ЮНІТІМ УКРАЇНА»
КОМПАНІ «ЮНІТІМ МАРІН ЛІМІТЕД»

Вих. № 1/244 від 28 вересня 2023р.

ДОВІДКА

про впровадження результатів дисертаційної роботи
Кузьменко Катерини Михайлівни
на тему: «Управління розвитком інтеграційних процесів морської
торгівлі»

Морська торгівля є дуже чуттєвим та мінливим сегментом світової торгівлі, який потребує постійного пошуку новітніх підходів для найбільш ефективного функціонування та задоволення потреб людства у транспортуванні вантажів та пасажирів. Інтеграційні процеси у цьому сегменті мають різні форми, тому нові погляди до управління розвитком цих процесів є темою актуальною. Прояви інтеграційних процесів на морському транспорті від питань глобальної співпраці, альянсів морських перевізників у судноплаванні, до концесійних об'єднань у портової сфері дозволяють ладнати світові економічні кризи країнам які використовують інтеграційні процеси.

У компанії ДП «ЮНІТІМ УКРАЇНА» апробовано розроблений у дисертації Кузьменко Катерини Михайлівни методичний підхід до забезпечення управління інтеграційними процесами морської торгівлі, що охоплює параметри управління інтеграційними процесами підприємств морського транспортного комплексу на мікроекономічному та макроекономічному рівнях.

Такий підхід до управління інтеграційними процесами сприяє конкурентоздатності судноплавних та інших компаній морського транспортного сегменту в сучасних жорстких умовах морської торгівлі.

Тому наукові результати, які отримала Кузьменко К. М. у своїй дисертаційній роботі, можуть бути ефективно використані у роботі компанії ДП «ЮНІТІМ УКРАЇНА».

Директор
ДОЧІРНЬОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЮНІТІМ УКРАЇНА»
КОМПАНІ «ЮНІТІМ МАРІН ЛІМІТЕД»
Костін М. О.

ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО
«ЮНІТІМ УКРАЇНА»
КОМПАНІ «ЮНІТІМ МАРІН ЛІМІТЕД»
65012 м. Одеса вул.
Лейтенанта Шмідта 1.

телеф : +380 48 716 57 36
телефакс : +380 48 716 57 43

Email: ukraine@uniteammarine.com
Web: www.uniteammarine.com

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту
морського права та менеджменту НУОМА

Наталія САВІНОВА

2023 р.

АКТ

про використання результатів дисертаційної роботи

Кузьменко Катерини Михайлівни

на тему: «Управління розвитком інтеграційних процесів морської торгівлі»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії

за спеціальністю 073 – «Менеджмент»

(галузь знань 07 – «Управління та адміністрування»)

в навчальному процесі Національного університету «Одеська
морська академія»

Ми, що нижче підписались, завідувача кафедри Економічної теорії та підприємництва на морському транспорті НУОМА Голубкова І.А., завідувача кафедри Менеджменту та економіки морського транспорту НУОМА Сотниченко Л.Л., склали цей акт у тому, що результати дисертаційної роботи Кузьменко К.М. впроваджені у навчальному процесі кафедри Менеджменту та економіки морського транспорту НУОМА при викладанні дисциплін «Менеджмент і адміністрування на підприємствах морського транспорту», «Менеджмент структурних об'єктів морського та річкового транспорту».

Зав. кафедрою «ЕТ та ПМТ» НУОМА,
д.е.н., професор

Ірина ГОЛУБКОВА

Зав. кафедрою «М та ЕМТ» НУОМА,
д.е.н., професор

Людмила СОТНИЧЕНКО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту
морського права та менеджменту НУОМА

Наталія САВІЦОВА

« 8 » вересня 2023 р.

АКТ

про використання результатів дисертаційної роботи

Кузьменко Катерини Михайлівни

на тему: «Управління розвитком інтеграційних процесів морської торгівлі»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії

за спеціальністю 073 – «Менеджмент»

(галузь знань 07 – «Управління та адміністрування»)

в наукових дослідженнях, які виконуються в Національному університеті «Одеська
морська академія»

Ми, що нижче підписались, завідувача кафедри Економічної теорії та підприємництва на морському транспорті НУОМА Голубкова І.А., завідувача кафедри Менеджменту та економіки морського транспорту НУОМА Сотниченко Л.Л., склали цей акт у тому, що результати дисертаційної роботи Кузьменко К.М. увійшли складовою частиною у звіти науково-дослідних робіт кафедри Економічної теорії та підприємництва на морському транспорті НУОМА за темами: «Морська транспортна індустрія в забезпеченні стійкого глобального та національного економічного розвитку» (номер державної реєстрації 0117U000310, період виконання: 2016-2020 рр., науковий керівник – д.е.н., професор Примачов М. Т.); «Інноваційні напрямки забезпечення системної безпеки морської транспортної індустрії України», номер державної реєстрації 0122U201979, період виконання: 2022-2025 рр., науковий керівник – д.е.н., професор Примачов М. Т.), у межах яких автором розроблені методичні положення сталого розвитку підприємств морського транспорту.

Крім того, результати дослідження Кузьменко К.М. враховані в матеріалах різних рівнів апробації.

Зав. кафедрою «ЕТ та ПМТ» НУОМА,
д.е.н., професор

Ірина ГОЛУБКОВА

Зав. кафедрою «М та ЕМТ» НУОМА,
д.е.н., професор

Людмила СОТНИЧЕНКО